

RAQAMLI MADANIYATNING HOZIRGI KUNDAGI AHAMIYATI

Mustafaqulova Jasmina O'ktam qizi

Termiz davlat pedagogika instituti

Matematika va informatika yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada hozirgi rivojlanishning asosi bo'lgan raqamli texnologiyalardan foydalanish madaniyati va uning ahamiyati yoritilgan. Maqola orqali yoshlar internetdan foydalanish madaniyati va undan samarali foydalanishni o'rganishadi.

Kalit so'zlar: axborot almashish, raqamli platformalar, innovatsiya, Elektron tijorat, Elektron – hukumat, Ijtimoiy tarmoqlar, internet.

Hozirgi kunda raqamli madaniyatning ahamiyati juda yuqori darajada. Bu, global jamiyatda axborotlarni almashish, kommunikatsiya, ta'lim, va ijtimoiy aloqalarni o'z ichiga olgan jadvallashgan va raqamli texnologiyalar asosida rivojlantirilgan muhitdir.

1. Aloqa va axborot almashish: Internet va elektron kommunikatsiya orqali odamlar dunyo bo'ylab tez va osonlik bilan aloqa o'rnatishadi. Bu, global muhitda ta'sir qilish, dunyo bo'ylab shaxsiy aloqalar va biznes munosabatlarni rivojlantirish imkoniyatini beradi.

2. Ta'lim va o'qitish: Raqamli platformalar, onlayn ta'lim vositalari va ta'lim dasturlari o'qituvchilar va o'quvchilar uchun yetarlicha imkoniyatlar yaratadi. Bu, jahon bo'ylab bilimni olib borishda muhim ahamiyatga ega.

3. Ish birligi va innovatsiya: Raqamli madaniyat innovatsiya va yangiliklarni o'rta qo'yishga yordam beradi. Startaplar, texnologik innovatsiyalar, va avtomatlashtirilgan jarayonlar orqali, yangi ish joylari va yaratuvchilikni kengaytirish imkoniyatini yaratadi.

4. Ma'lumotlar himoyasi: Shaxsiy ma'lumotlar va tijorat ma'lumotlari raqamli madaniyat muhitida himoyalanganligi uchun kritik ahamiyatga ega. Kiber xavfsizlik, ma'lumotlarni himoya qilish va foydalanuvchilar uchun maxsus huquqlar kabi mavzular bu muhitda muhimdir.

Raqamli madaniyat jamiyatning har bir sohasida kengayish, samarali ishlash va global integratsiya uchun asosdir. Bu jarayon davomida, texnologiyalar va o'zaro bog'liqliklar yuqori darajada rivojlantiriladi va o'zgaruvchilikni muvaffaqiyatli boshqarish uchun zarur bo'lgan muhim asosdir.

O'zbekistonga raqamli madaniyatning kirib kelishi va ta'siri, ularning kommunikatsiya, ma'lumot almashish va ijtimoiy faoliyatlar bo'yicha o'zgarishlarni olib kelishi mumkin. Quyidagi muhim tushunchalarni ta'kidlash mumkin:

1. Internet va ijtimoiy tarmoqlar: O'zbekistonda internet foydalanuvchilari soni tez o'smoqda va ijtimoiy tarmoqlar, masalan, Facebook, Instagram va Telegram kabi platformalar, insonlar o'rtasida aloqni kuchaytirishga yordam beradi. Bu, insonlar o'rtasida ma'lumot almashish, fikrlarini o'zgartirish va ijtimoiy muloqotni osonlashtirish uchun muhim platforma sifatida xizmat qiladi.

2. Elektron tijorat va xizmatlar: Raqamli madaniyat, onlayn do'konlar, xizmatlar va tijorat platformalarining rivojlanishiga olib keladi. O'zbekistonliklar uchun onlayn savdo imkoniyatlari va xizmatlarga kirishning osonlashtirilishi, iste'molchilarning xizmatlarga osonroq kirishini ta'minlaydi.

3. Elektron -hukumat va elektron-xizmatlar: O'zbekistonda e-hukumat va e-xizmatlar sohasidagi rivojlanish, insonlarga davlat xizmatlariga oson kirish imkonini beradi. Masalan, elektron hujjatlar, onlayn ma'lumotlar bazasi, shuningdek, davlat va jamiyat tashkilotlarining internet orqali faoliyatlarini osonlashtirishga qaratilgan qadam.

4. Raqamli ta'lim va bilim: O'zbekistonda raqamli madaniyatning rivojlanishi, onlayn ta'lim tizimlarining rivojlanishi bilan birga o'quv jarayonlariga oson kirishni osonlashtiradi. Bu, o'quv jarayonlari va ilmiy tadqiqotlarning raqamli algoritm va tajribaga asoslanishi, universitetlar va maktablar o'rtasidagi ilmiy va ta'limiy ko'rsatkichlarning oson tashkil etilishini ta'minlaydi.

Jamiyatning har bir sohasida raqamli madaniyatning rivojlanishi va ta'siri, O'zbekistonning ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy taraqqiyotiga o'z ta'sirini qo'shmoqda va muddatli o'zbek madaniyatini o'zgartirishda muhim o'rin egallaydi.

Raqamli madaniyat va internetdan foydalanish madaniyati jamiyatning bir-biriga katta ta'siri borligini tushuntirish uchun quyidagi muhim nuqtalarga e'tibor beramiz:

Internetdan foydalanish madaniyati:

1. Ma'lumotga kirish: Internet, odamlarga dunyo bo'ylab yetarli va ajralmas ma'lumotlarga kirish imkonini ta'minlaydi. Bu, tarixiy, ilmiy, ijtimoiy va boshqa sohalarda ma'lumotlar olishni osonlashtiradi.

2. Ijtimoiy aloqa: Ijtimoiy tarmoqlar, internet orqali odamlar o'rtasida o'zaro bog'liqlikni o'zlashtirish, yangi do'stlar va hamkasblar topish, va global muammolarga qarshi kurashish imkonini beradi.

3. Ta'lim va o'quv: Onlayn ta'lim platformalari va dasturlari, internet orqali ta'limning o'z vaqtida va joyida amalga oshirish imkonini beradi. Bu, o'quvchilar uchun ta'limni personalizatsiya qilish va dunyo bo'ylab xususiy ta'lim imkonini yaratadi.

Raqamli madaniyatning internet bilan uzviy bog'liqlik:

1. Texnologiyalar va innovatsiya: Raqamli madaniyat, raqamli texnologiyalar va innovatsiyalar orqali yangi iqtisodiy va ijtimoiy tizimlarni yaratish va rivojlantirish imkonini ta'minlaydi. Bu, yangi ish joylari yaratish, yaratuvchilikni oshirish va ma'naviyatni qo'shishga yordam beradi.

2. Ma'lumotlar almashishi va global integratsiya: Raqamli madaniyat, ma'lumot almashishni osonlashtiradi va global integratsiyani kuchaytiradi. Bu, jahon bo'ylab biznes munosabatlarni rivojlantirish, moliya tizimlarini birlashtirish va insonlarning o'zgaruvchan xavfsizlik va shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilishni ta'minlaydi.

3. Axborot almashishi va tarqalgan jamiyat: Raqamli madaniyat, axborotlarni olish va tarqalgan jamiyat yaratishga o'z hissasini qo'shadi. Bu, turli sohalarda savdo, ijtimoiy huquq, siyosat va boshqalar kabi sohalarda muhim ko'rib chiqilgan bo'lgan bo'lgan bo'lgan bo'lgan bo'lgan bo'lgan masalalarda muhim rol o'ynaydi.

Yuqoridagi ma'lumotlardan har birimiz internetdan, ijtimoiy tarmoqlardan va raqamli texnologiyalardan foydalanish madaniyati, samarali foydalanishni, buning hozirgi kunda muhim ahamiyat kasb etishini bemalol tushunamiz. Yuqoridagilarga amal qilib yoshlar raqamli texnologiyalar samarasini oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. "The Internet Galaxy: Reflections on the Internet, Business, and Society" - Manuel Castells. Bu kitobda raqamli madaniyatning ijtimoiy va iqtisodiy oqibatlarini haqida tushunchalar keng ko'rsatilgan.
2. "Code: And Other Laws of Cyberspace" - Lawrence Lessig. Bu kitob internetning xususiyatlari, huquqiy muammolari va ijtimoiy ta'sirini muhokama qiladi.